

Sajnálatos, hogy az aug. 12-13-1 országos méretű felhősödés miatt csak Szarvason észlelték a meteorokat, mivel valószínűleg ezen az éjszakán volt a maximum. Az adatokból következőleg valóban augusztus 13-án hajnalban jelentkezett a legtöbb Perseida. A gyakoriság 35 meteor/óra volt, de ennek csak kb. 60 %-a Perseida. /Jelentkeztek még Cygnidák, Aquaridák, béta Cassiopeidák, stb./, tehát a tényleges Perseidák száma 20-25 meteor/h. Ez azonban csak látszólagos, a holdfényt lecsámítva az óránkénti meteor-szám:

Perseida = 40 - 50 meteor/h
 összes meteor = 60 - 70 "

Fényességük szerint vizsgálva -2 magn.-nál fényesebbeket, tehát a tűzgömböket is:

-7 mg = 1 db; -6 mg = 1 db; -5 mg = 2 db; -3,5 mg = 1 db;
 -3,0 mg = 10 db; -2,5 mg = 8 db; -2,0 mg = 8 db.

Az észlelt meteorok átlagos fényessége nem volt túl nagy, pályájuk hossza közepes, sebességük gyors /átlagosan 7-8° hossz és 0,3 sec felvillanási idő/. Fényességük közepesen 2.5 magnitudo, lecsámítva a holdfényt 3.0 magnitudo volt. A 800 meteorból 13 volt, amelyet egyidejűleg több helyről is észleltek, ezekből a magasságot és a valódi pályát is ki lehet számítani. Erre még visszatérünk.

Az észlelők az alábbiak voltak: Szeiber J., Budapest: 123 db /6 óra/; Dankó J., és Brlás P., Szarvas: 147, 38 db, /17,5 és 8,5 óra/; Nagy Rozália, Bogyoszapóváta: 40 db /7,5 óra/; Papp J., Szilvásvárad: 56 db /5 óra/; Hajdú A., Szoboszlai Z. és Ujvárosi A., Hajdúménás: 143 db /12,5 óra/; Rostás S., Székménas: 101 db /12 óra/; Keszthelyi S., Keszthelyi Rita, Mezősi Cs., Mezősi K., Jazbinsek J., Pécs-Vasas-I.: 187 db /7 óra/; B. Kovács Z., Pannonhalma: 21 db /2 óra/; Hevesi Z., Kaposvár: 7 db /2 óra/; Hudi L., Balatonföldvár: 31 db /5,5 óra/.

Keszthelyi Sándor
 /Budapest/

C s i l l a g o s É g /1972. április - május./

Holdfázisok:

Utolsó negyed	Ápr. 7.	0:44	Máj. 6.	13:26
Újhold	13.	21:31	13.	5:08
Első negyed	20.	13:45	20.	2:10
Holdtölte	28.	13:44	28.	5:28

B o l v g ó k : Merkúr ápr. közepén a hajnali égen, kelet felé látható, de észlelésre nem alkalmas. - Vénusz áprilisban nap-

nyugta után nyugat felé mint esti csillag jól észlelhető, 4 órával a Nap után nyugszik. Április 8-án legnagyobb keleti kitérése /elongációja/, máj. 11-én legnagyobb fényessége $-4,2$ mg-val. Látszó átmérője máj. 3-án $32,5$, 60-szoros nagyítással látszik akkorának, mint a Hold távcső nélkül. Alakja a holdsarlóhoz hasonló. Május végétől lassan eltűnik az esti szürkületben. - Mars az esti égen nyugat felé látható, de kis látható átmérője $/4''/$ miatt észlelésre nem alkalmas. - Jupiter apr. közepén éjfél után május végén már 22 órákor felkel és egész éjjel látható, jól észlelhető. Látszó átmérője máj. elején $43''$, kb. 45-szörös nagyítással akkorának látszik, mint a Hold pszta szemmel. - Szaturnusz máj. elejéig a kora esti órákban nyugat felé megfigyelhető. - Uránusz apr. 7-án szembenállásban a Nappal, ekkor a téta Virginiától délnyugatra, $5,7$ mg-ju égitestként kis távcsővel is jól látható.

M e t e o r r a j o k : A Virginidák nem túl szapora áramlásának maximuma apr. 3-án van. Radiánspontjuk RA: $15,3$, D: -6° . - A Lyridák lapos maximum elhúzóó raja apr. 12 - 24 közt jelentkezik, max. apr. 21-én. Radiáns, RA: $18,1$, D: $+32^{\circ}$. - A Halley üstökösből eredő májusi Aquaridák a hónap első hetében láthatók, max. máj. 4 - 5 körül. Radiánsuk RA: $22,6$, D: 0° . Gyors meteorokat produkál. - A Scorpius-Sagittarius raj, kevés meteorral május-június hónapokban mutatkozik. Radiánsuk RA: $16,0$, D: -22° . - A májusi Bootidák újonnan felfedezett raja máj. 15 körül várható, a radiáns pont az Arcturustól 8 fokkal nyugatra van. Különösen ez utóbbi rendszeres megfigyelése /máj. 12 - 18 között/ igen fontos.

Jelenségek/április - május/

Apr.	6.	$2,1$.	Uránusz szemben áll a Nappal.
	7.	$13,7$.	Vénusz legnagyobb keleti elongációja.
	26.	$21,2$.	Uránusz 6° -ra délre a Holdtól.
	28.	$14,4$.	Merkúr legnagyobb nyugati elongációja, 27° .
Máj.	1.	$4,5$	A Hold fedí az Antares-t /alfa Scorpii/.

- Máj. 11. 20^h4. A Vénusz legnagyobb fényessége.
 15. 21,5. A Hold fedi a Marsot.
 24. 1,6. Az Uránusz 6°-al északra a Holdtól.

Kisbolygók. A /4/ Juno ápr. 1-én 9,6 mg fényességű /szemben-
 állás a Nappal/. A /10/ Hygeia oppozíciója ápr. 10-én van,
 fényessége 10,1 mg. Koordinátáik, 1950-res:

Junó. Márc. 24. RA: 12^h59,3^m, D: +0°54'; ápr. 3. RA: 12^h51,4^m,
 D: +2:10; ápr. 13. 12^h42,7^m, D: +3:37.

Hygeia. Apr. 23. RA: 14^h21^m7, D: -19°53; máj. 3. RA: 14:13,8
 D: -19:10.

O k k u l t á c i ó k : /Összeállította Molnár Iván, Hurbanovo/

Az adatok Közép-Európai Időben, Budapestre vonatkoznak, az
 egész ország területén néhány perces eltéréssel érvényesek.

	ZC	mg.ph.	Időpont /MEZ/	Poz.	Dekl.	
Máj. 1.	2366	1,2	D 04 ^h 29 ^m 48 ^s	69°	-26°19'	alfa Sco
15.	MARS	1,9	D 21 29 15	150		
15.	MARS	1,9	R 22 05 29			
19.	1458	5,9	D 23 41 58	109	+09 10	83B Leo
21.	1564	6,6	D 00 00 04	99	+03 51	34 Sex
22.	1745	7,0	D 22 04 01	122	-06 29	RW Vir [■]
Jun.16.	1519	6,5	D 21 43 50	99	+05 37	155B Leo
21.	2027	7,2	D 21 58 18	72	-19 01	

[■] Az RW Virginis kettős csillag, összetevőinek fényessége
 7,0 és 8,2 mg. A komponensek fedése külön külön feljegyzendő.

A rovatok jelentését lásd a METEOR 1972/1. sz.-ban.

I. Tábla.

R Leonis. M.
(094512) 4,4-11,6^m

R Coronae Borealis. RCrB
(154428) 5,8-14,0^m

